

LA VETILLADA.

SEMANARI POPULAR.

LA VERDADERA GLORIA.

Detsots los sentiments que mohuen nostre cor, sens dupte no n' hi ha cap que tingui arrels tan fondas com l' amor á la gloria. Riquesas, plabers, talent, hermosura, totas las qualitats mès apreciadas de nostra vida cedeixen y 's postran devant d' eixa dehesa encantadora, que ja desde nostra infantesa enlluerna nostra imaginació ab un resplandor mès suau que 'l de la aubada, que ilumina com un sol los flameijants horizons de nostra juventut, y lluny d' apagar sòn ardor lo fret alhé de la trista vellesa, va perdurant sempre ab creixent forsa, acompanyantnos ab sa encantadora llum fins á la mort. Lo sentiment de la gloria es lo ressort que 'ns empeny á la felicitat, y 's pot dir que ab la felicitat se confon, perque enclou en si tota la grandesa y la dolsura dels altres sentiments. En va un positivista voldria pintarnos la possessió de la riquesa com l' objecte final de nostras aspiracions, lo cor nos diu ben clarament que no es una possessió material lo que pot satisferlo, y la rahó 'ns fá veurer que ni las riquesas, ni 'l poder ni totas las grandesas de la terra 's desitjan per lo que són en si mateixas, sino com á medi pera obtenir la felicitat, la qual no 's troba per cert en las esferas del mon material.

¿Y qué ve á sér la gloria? Pregunta es aquesta difícil de respondrer, puig la mateixa claretat, lo mateix resplandor ab que fereix nostra atenció un concepte tan hermós y evident pera nosaltres, nos cega en cert modo pera que pogam distingir ab claretat los veritables colors que 'l distingeixen. No obstant, lo que á primera vista apareix mès distint, es que desitjém la gloria perquè desitjem ser amats, perque nostre cor vol interessar als altres cors, perque la nos-

tra vida tendeix á comunicar-se ab la vida y las afeccions de nostres semblants. La gloria, donchs, ve á sér com un misteriós perfum dels sentiments dels homens comunicant ab nostre sentiment, y aquesta comunicació fa que nostra vida, de sí tan xica y feble, vinga á ser expansiva, mès rica y mès duradera. Lo sentiment de la gloria ve á sér com un raig de llum divina que 'ns recorda nostra grandesa original, dirigint nostre cor á la beatitut, á la immortalitat, á la felicitat completa. Desitjém la gloria, perque desitjém viurer sempre, y que nostra vida tinga tota la intensitat d' amor possible. La gloria, deya Ciceron, es un ser misteriós que immortalisa nostra existencia, ella fa que l' home de limitat se tornia infinit, que 'l ausent estiga present, y que 'l mort visquia sempre en la memoria de la humanitat.

Habem trobat ja dos atributs essencials pera la gloria, l' amor y la immortalitat. Mes si l' home desitja l' amor de sos semblants, si vol viurer eternament en la bona memoria de tots los homes, natural es que 's fundi en algun motiu que 'l fassi mereixedor de tan preciós homenatge, lo qual tenint rahó de premi, déu presentarse l' home ab algun merit pera conseguirlo. Per altra part, si la gloria ha d' ésser immortal precis será que no limiti las suas aspiracions al amor de la terra, que fineix en lo sepulcre, sino en l' amor de una vida eterna. Y veus aquí qu' hem arribat al punt hont aném á distingir la verdadera gloria de la falsa. Si lo tribut d' admiració universal ha de regoneixer en l' home un merit que dongui dret á ella, aqueix merit ha de tenir sòn fonament en la mateixa personalitat, ja per alguna qualitat natural, ja per alguna acció moral deguda esclusivament á la voluntat de la mateixa persona. Y preguntém, ¿quina es la qualitat natural de la que l' home pot vanagloriarse com á sòn autor ó productor? Lo talent, la hermosura, lo valor, totas las gracias naturals, són

per ventura dons que l' home s' ha creat en sí mateix? Es evident que no: luego tampoch es just que se 'n atribuheixi un merit. «*Qué es lo que tens que no ho haigis rebut?*» diu Sant Pau, *y si ho has rebut, ¿perqué te 'n glorias com si rebut no ho haguesses?* Ab menos rahó 's podrá atribuhir l' home com á mérit las riquezas y altres bens materials, puig que tots ells son encara molt mes independents de sa personalitat. ¿Será tal vegada per las suas accions morals per las que l' home té dret á aspirar legitimament á la gloria? En efecte, aquestas són imputables á la sua personalitat, las que estant baix la influencia directa de la sua voluntat enclohuen propiament la noció de mérit; més aquestas accions no poden ser moralment bonas si no son produhidas per un motiu superior als interessos humans, ni tenen valor sinó en quan se conforman, no al beneplacit dels homes sinó á la lley divina; de manera que, segons nos ensenya la Iglesia, no poden ser meritorias si no están animadas per la gracia, que es un principi sobrenatural y per consegüent superior al home. Donchs si ni per nostras bonas qualitats físicas ni morals podém presentar un mérit propiament nascut de nosaltres mateixos, ¿será que debém renunciar al amor de la gloria? De cap manera, mes si que habém de respondrer ab l' Apóstol: «*aquell qui 's gloria, que 's glorihí en 'l Senyor.*» Y sòls d' aquesta manera podrá tenir nostra gloria la segona condició essencial, que es la de sér perdurable. En efecte, tot l' honor y l' aplaudiment que se 'ns pot tributar per fets que no tinguin sinó miras terrenas, está esposat per la mateixa fragilitat humana no sòls á de caurer, sinó á canbiarse en odi y aburrició. Lo criteri dels homens no es may igual, actes que pels mes son heróychs venen á sér per altres ridicols ó sens valor; guerrers que un jorn entusiasman ab lo fruyt de sas conquestas son avuy menysprehuats com á facinerosos y opressors; reys y prínceps que foren en són temps idolatrats avuy són escarnits y entregats á las iras de la despiadada crítica, y ni las grans figuras del talent y la virtut s' escapan d' aquesta terrible condició de la lleugeresa humana, que muda á cada moment sos gustos y sas opinions y per lo tant sas alabansas y desprecis. Per consegüent aquell que limita la sua gloria á la benevolensa de la gent y á l' anomenada que li dona la opinió del sigle, busca una gloria ficticia que no pot satisfacer són cor, perque no 's funda en un merit verdader ni pot tenir bona durada. ¿Dirán donchs que hem de despreciar l' amor y

l' beneplacit dels homens? tampoch, de cap manera, perque l' amor á tot lo bell y tot lo gran es un sentiment instantiu que Deu no en va ha posat en nosaltres, més avans de copdicar la voluntat de las criaturas just es que copdicem la voluntat del Criador. Perque, si desitjém sér ayamats per nostras gracias sèns dirigir l' honor á Deu que 'ns las ha donadas, quina altra cosa fem que pretenir la idolatria, y si en los merits ó qualitats volém que s' admirí com á nostre un be que 'ns ha vingut de dalt, un resplandor que 'l rebem del Pare de las llums, ¿no 'ns abroguém sacrilegament un dret que sòls á Deu li pertoca? Just y natural es que 's tributi admiració á la virtut, al talent, al valor á la bellesa, á tot lo bo, hermos y digne que brilla en la terra, mes aquestos honors no dehuen recaurer en l' home com á objecte final, sinó com á un admirable sentiment per medi del qual se manifesta lo poder, la bondat y la magnificencia divinas.

Si busquém, donchs, la verdadera gloria, si volém que sia perdurable y que puga satisfacer nostras aspiracions, busquémla de primer en l' amor y beneplacit de Deu. Aixís com ha repartit brillans estels pel firmament y ha donat á las flors dels camps los bells colors que 'ns enamoran, aixís també ha distribuhit entre 'ls homens aquells dons naturals tan admirables que mohuen nostre cor á la admiració y alabansa. Mes del mateix modo que 'ls estels y las flors no publican sa gloria sinó la de Deu que 'ls ha criadas, l' home de mérit deu procurar ab las preciosas qualitats que li són dadas, la gloria del Senyor. Mes las qualitats extraordinarias que atrahuen l' amor y l' aplaudiment no brillan en tots los homens, y si la gloria consistís solament en l' esplendor de las gracias naturals, la major part de la humanitat se veuria privada de adquirirla, d' ahont resultaria que aquest sentiment tan essencial en nostra existencia seria per molts una aspiració vana é irrealisable. No, la verdadera gloria es patrimoni de tothom qui verament la busca, y la divina Providencia dona á tots los homens los medis necessaris pera obtenirla. No es necessari, no, ser poderós, sabí, gran ni afortunat pera lograr eixa gloria perdurable, basta obtenir la aprobació y la amistat de Deu, per medi del compliment de la lley santa, medi que está en lo poder de tots los homens. ¿Qué són devant del infinit poder del Criador tots los talents ni totas las grandesas de la terra? no són aquestos dons per los quals se 'ns promet la gloria, sinó per la observancia dels preceptes, per la subjec-

ció de nostra voluntat, per la obediencia y 'l sacrifici. Aquest es lo verdader camí que 'ns ensenyá Jesucrist nostre Senyor, puig apesars de ser lo Fill de Deu en tota la plenitud de la gloria igual al Pare, al sacrificarse per nostra salut volgué guanyar sa exaltació gloriosa per medi dels sufriments y la obediencia. Perque s' humiliá y fou obedient fins á la mort, nos diu la Sagrada Escripura, *per aixó Deu lo va exaltar y li doná un nom que es sobre tots los noms.* Y després d' haber ressucitat triunfant y gloriós, conversant ab alguns de sos deixebles pel camí d' Emaus, això 'ls hi deya: *¿per ventura no era convenient que Cristó sufrís totas aquestas cosas y entrés aixís en sa gloria?*

No busquem donchs, altre camí pera la verdadera gloria que 'l que 'ns ensenyá la veritat eterna: la cbediencia á la lley divina, la abnegació y 'l sacrifici.

J. P.

LOS PADRINS DE LA MONTANYA.

Espardenya blanca als peus
Beta fins á mitja cama.

(Cansó Popular.)

Ja podeu voltar la terra
De ponent fins á llevant,
De fadrins com á montanya
Jo vos jur que no n' hi han.

Viva Deu!... son gent sensera.

Jaquiú, jaquiúlos anár,

No temau per Catalunya

Mentre aquesta gent viurá.

Allá al cor de la montanya.

Tan bell punt naix un infant,

Ja li 'n prestan sa alenada

Los roures del seu voltant,

Y creixent ab tal coratge

Quan arriban á ser grans

Tenen tots un cor de roure

Y una forsa de gegant.

Los fadrins de la montanya,

Quan tot just tenen quinze anys,

Remenan tan prest la fanga

Com la joguina un infant.

Quan n' aflaca al camp la feyna

Van á fer petár boscays

Qui no porta dotze arrobas...

Ja 'l tenen per migrolat.

Viva Deu! son gent sensera:

Jaquiú, jaquiúlos anár,

No temau per Catalunya

Mentre aquesta gent viurá.

Son lleugers com una dayna.

Per petá un plansó de fatx

Quan s' enflan dalt d' un single

Fá basarda de mirá.

Si l' un peu pitja una branca

L' altre vá penjim penjam.

L' una má rayels agarra

L' altra don colps de destrál.

Si un rellisca... ¡Deu li valga!

Tróbas mort torrent avall.

¿Mes quin lo perill n' aguayta?

Bona 'n fora, avant, avant!

¡Jo 'ls he vist ballár al cayre

D' un timba de cent pams!

Viva Deu! son gent sensera:

Jaquiú, jaquiúlos anár

No temau per Catalunya

Mentre aquesta gent viurá.

Son treballadors de mena.

Fent esplets d' assi y d' allá

Burinan tot l' any la terra

Sens jaquir la may parar.

Mentres lo mastay recullen

Lo fajol ja 'n ván sembránt,

Mentres los gurets esclatan

Van á bremas per avall.

Quan llassats de bremas tornan

Já han tornat florir sos camps,

La flo del fajol blanqueija

Altra volta má á la faus,

Vingan prest novas llauradas

Y á la sembra, que allí dalt

Ni la terra may reposa

Ni 'ls fadrins reposan may.

Viva Deu! son gent sensera:

Jaquiú, jaquiúlos anár,

No temau per Catalunya

Mentre aquesta gent viurá.

Quan ne plantan una artiga

Ja 'n agafan la destrál,

De matí, lo bosch umbreija,

Cap al vespre, ja es tallát.

Quan lo bosch tallat ne tenen

Ja 'n agafan lo magay;

Si al matí veyeu bardissas,

En sent fosch, já no n' hi han.

Quan las brossas ne son tretas

Vinga un pich y un bon parpál:
Colps y avant, regirant rocas,
Guarnint marges, colps y avant!
Si las penyas 'ls fan nesa...
¡Las penyas van rodolant!
Ja las feixas son talladas,
Ja la costa es un cristall...
¡Sembla que la terra 'ls diga
«Feu de mí lo que 'n vullau!
*Viva Deu! son gent sensera:
Jaquiú, jaquiúlos anár.
No temau per Catalunya
Mentre aquesta gent viurá.*

Per las festas y balladas
Tots ne surten ben mudats,
Portan barretina musca,
Faixa de seda al costat,
L' espadenya ab doble beta
Y á la espatlla 'l gech penjant;
Un clavell sobre la aurella
Y un garrot sota del brás.
Lo clavell... per la promesa,
Lo garrot... jaquiúlo anár,
Que si n' han de fer batussas
Tots lo saben ben jugar.
Com que lo delit los sobra
S' agradan de barallar,
Si 'ls falta gent forastera
Ja se 'n baten de companys.
Batussérs com nostres avis,
A voltas semblan alarbs,
Mes dintre aquells pits de ferro.
¡Hi baten los cors mes grans!

*Viva Deu! son gent sensera:
Jaquiú, jaquiúlos anár,
No temau per Catalunya
Mentre aquesta gent viurá.*

Pe 'ls aplechs y per las galas
S' agradan de rumbeijar,
Contrapás y la sardana
Si la 'n saben ben ballar!
Ells ne gastan gran fatxenda
Plassa amunt y plassa avall.
La fatxenda que ells ne gastan
Ja la 'n poden ben gastar;
Si algun macu 'ls planta cara
Ja s' hi saben ben tornar,
Que 'n son gent de valentona
Y tenen un cor de brau.
A una má 'l garrot de cayres
Ganivet á la altra má,

¡Mes que cent per hú s' hi atansen
Los farán tots recular!
*Viva Deu! son gent sensera:
Jaquiú, jaquiúlos anár.
No temau per Catalunya
Mentre aquesta gent viurá.*

Son la gent mes catalana
Que s' haja conegut may.
Si algú 'ls porta nous usatges
De rehull lo miraran;
Mes que nous istils dobleguin
A la gent de las ciutats,
Mes que 'l jovent de la plana
L' anà aprenga d' altrás pars,
Ja 'n pot dar cent toms la terra
Que 'ls fadrins de per lli dalt,
Sempre fermes com sas montanyas
Llurs usatges seguirán.
Portarán llurs barretinas,
Cantarán los seus cantars,
Farán llurs aplechs y ballas,
Cremará l' foch de sas llars,
Parlarán lo seu llenguatge,
Y als seus nets l' esprit darán,
¡Que fins á finar los segles
Serán sempre catalans!

Joan Flanas y Felu.

ECHEGARAY.

Ueus aquí un nom que d' un temps en aquesta part va rodant per las columnas de tots los periódichs essent objecte de calurosas alabansas y d' estudiadas adulacions per una part determinada de la premsa espanyola. S' estrena una producció del autor anomenat en los teatres de Madrid, ó be 's posa en escena alguna d' ellas en los de provincias y al hora veureu com alguns escriptors tiran tots los registres del orga pera cantar las glorias d' Echegaray, com alguns entussiasmats l' acompanyan á casa en cotxo y ab atxas encesas, y 's celebran *meetings*, se fan manifestacions, se donan serenatas en obsequi y honra del autor de *La muerte en los labios*.

¿Quí es Echegaray? ¿Mereixen en veritat sas obras los acolorats elogis que se 'ls hi fan?

L' enginyer y ex-ministre radical, lo célebre cantor de la trena incombustible es poeta y es-

criptor de coneixements é intel·ligencia, pero desde sa juvenesa emprengué un mal camí del qual es difícil que s' aparti, y aixís es que fidel á las tradicions de sòn partit y de sa escola crida contra la intolerancia religiosa pera combatre á la Iglesia Católica. Echegaray ha mort ab sa ploma á la musa dramática espanyola de tal manera que si Calderon s' aixecás de sa tomba segurament no la coneixeria. Echegaray ha portat á las taulas la demagogia devastadora y disolvent convertint lo teatre en un de tants orguens de la revolució.

Apesar de la divisió dels partits tan fonda en Espanya, lo teatre 's mantenia lliure é independent de la apassionada influencia política; en lo teatre no hi havia partits declarats; hi havia crítics aficionats á aquest ó aquell poeta, més lo júhi y la crítica de las obras dramáticas no s' havia barreixat ab las passions polítiques, y cascú aprobava ó reprobava segons sòn criteri. Més Echegaray ha portat al escenari la representació de sas ideas convertint lo teatre, fins ara camp neutral de tots los partits, en camp de batalla contra la Iglesia de Deu; y la crítica literaria, apartantse de las reglas del bon gust, inculca á Echegaray no com á escriptor sino com á polítich, no cam autor dramátich sino com á enemich de la tradició y de la moral. D'aquí á la mort del teatre espanyol no hi ha més que un pas, y molt petit.

Y ¿qué direm de las obras, d' Echegaray? ¿Mereixen los acolorats elogis que se 'ls hi fan?

Al llegir los articles publicats en elogi del autor del *Puño de la espada*, de *La muerte en los labios* y d' *El Gran Galeoto* alguns haurán cregut que teniam en Echegaray un altre Calderon, un Lope, un Rojas, un Harzenbusch, un Tamayo ó un Garcia Gutierrez, pero per desgracia de la literatura castellana contemporanea Echegaray no es autor original, ni sas obras en prosa y en vers tenen res de notable, y sas produccions deurian corregirse y castigarse molt, segons opinió de crítics eminents, pera que fossen dignes d' un escriptor á qui s' ha parlat de donar assento en la Academia. Si tenim en compte per altra part que faltant Echegaray á la veritat histórica fá la glorificació de la heretgia, trèpitja descaradament la moral y sembra en lo cor la maleyda llevor del dupte, direm que sas produccions dramáticas no poden mereixer de cap manera 'ls elogis del escriptor católich.

Comparant los dramas d' Echegaray ab aquellas notables produccions del teatre antich es-

panyol, inspiradas en la moralisadora y delitosa filosofia, 'ls trobem despreciables y migrolats. ¿Quín empenyo tenian nostres clásichs escriptors en fer discrets los personatjes de sas comedias posant en sos llabis sentencias las més ben formuladas, arranchs d' ingeni 'ls més felissos! De las prehuadas obras d' aquells immortals autors dramátichs n' eixian á dolls la sabiduria, la experiencia, la fé, 'l patriotisme y 'l honor. No es aixo lo que 's troba en las del autor que 'ns ocupa, ni en altres de la mateixa mena, puig al través de las peripecias de sos dramas s' hi troban apologias pel vici y la impietat, alabansas calurosas pèl crim.

¿A qué déu atribuirse, pues, que mentres quedan olvidadas joyas literarias com lo *Theudis* d' en Sanches de Castro 's portan pels nuvols los dramas d' Echegaray? A la apassionada propaganda de la premsa de que havem fet menció. ¿Cóm s' explica que las dolentas obras d' aquest autor obtingan un éxit tan gran en lo teatre castellá? Per la corrupció del gust que s' observa en lo publich, que assisteix á las representacions avuy dia, corrupció que molt be haurá tingut en compte 'l Sr. Echegaray per sòn profit y per sa fama, recordant la coneguda sentencia de Lope de Vega:

«El pueblo es necio, y pues lo paga, es justo.

Hablarle en necio para darle gusto.»

Z. Z. Z.

FAULAS.

LO NOY ENTREMALIAT.

Lo mal Bordegassot s' entretenia en arrancar d' un sayo l' antiqüela que, com líquidas gotas, hi lluhia al costat del vellut y la franela.

Li contemplá 'l fatal divertiment d' anar desembellint l' antiga roba son Avi, y va advertirli prudentment, donantli d' amistat galana prova:

«—Céssa de malmenar lo que atropellas, raspallho y obrarás ab cor gentil, Qui no sab conservar las cosas vellas de novas no 'n mereix per cap estil.»

LO CA ENSUPERBIT.

Lo Ca d' una estació furios lladrava
sempre que devant seu lo Tren passava;
y com qu' ho feya prop de l' estació,
parava 'l Tren, cumplint sa obligació.

Semblant cas cada dia
sens falta 's repetia,
per lo que va pensarse 'l nostre Ca
qu' ell era qui 'ls grans Trens feya aturá;
y, ergullós ab tal sort,
mangué son orgull fins á la mort.

Tal es de necis mil lo pensament:
creure que llur cridar fa aturá un tren,
quan la vera raho
es que 'ls trens paran prop de l' estació.

Joaquim Riera y Bertran.

Lo meeting proteccionista.

Prometerem en lo derrer número de LA VETLLADA ocuparnos de la imponent manifestació que tingué lloch lo dia 5 del corrent en lo Teatre de Santa Creu, de Barcelona, á favor de nostra industria y nostre comers, que tractan de matar per consumpció 'ls madrilenyos regalantnos las reformas arancelarias llibre-cambitas. Avuy anem á cumplir la promesa, encara que 'l poch espay de que podem disposar nos obligará á sér molt breus.

Presidi l' acte lo Sr. Ferrer y Vidal y despres d' oberta la sessió D. Francisco J. Orellana llegí una Memoria dels treballs realisats pera portar á cap la reunió que s' estava celebrant. Lo Sr. Rodó y Casanovas prengué la paraula y coroná són discurs ab la lectura d' una comunicació del Excelentíssim Sr. D. Víctor Balaguer, escrita ab tot l' entussiasmé d' un cor catalá, lo qual encara que allunyat de nostra terra, y á pesar de viurer en la pesanta atmósfera madrilenya, glateix ab forsa sempre que 's tracta de la defensa dels vitals interessos de Catalunya.

En efecte: «Catalunya es mon país, diu lo Sr. Balaguer: encara que no fos lo de mos pares, lo de mon bressol, lo de ma joventut, fora 'l de

mà predilecció, que en sos anys gloriosos apren- guí á amar la llibertat, y en l' exemple de sos fills vegi resplandir constantment l' amor á la pátria, á la familia, y al treball, los tres grans amors que carecterisan á tot poble de rassa varonil y no envilida.»

«Inglés, seria llibre-cambita, perque en lo llibre-cambi troba avuy aquell país la protecció á sos interessos legitims y sagrats, ja que aquesta forma económica assegura sa prosperitat á la familia inglesa, que es la pátria inglesa.»

«Espanyol, dech ser proteccionista, perque vull la felicitat y la grandesa de ma pátria y no la vull pátria de le familia estrangera, si no de la familia espanyola, ja que en l' ordre genuinament polítich es avuy en Espanya la protecció, lo que en Inglaterra 'l llibre-cambi lo foment de sa pública riquesa.»

Parlaren despres los Srs. Ferrer y Vidal, de Paz, Marqués de Ciutadilla, Roca y Galés, Bazó, Almirall, Cabot, y reassumi 'l debat lo sabi juriscòntult D. Manel Durán y Bas, acreditant una vegada mes ab sa eloqüencia que es una legitima gloria de Catalunya; l' orador llegí la següent proposició que fou tramesa al Govern: «La manifestació iniciada per l' Institut del Treball Nacional acorda demanar al Govern de S. M. que no s' aixequi la suspensió de la basa 5.ª dels arancels y que oportunament se proposi á las Corts sa derogació.» Terminá l' acte ab un entussiaista visca á la santa causa del Treball nacional.

Queda descrita ab pocas paraulas la brillant manifestació proteccionista y ara 'ns toca preguntar: escoltará 'l Govern la veu de Catalunya qu' aixeca avuy acondolida veyent amenassadas de mort sa industria, sa agricultura, són comers y són treball? Algunas ratllas que copiem d' un periódich ministerial 'ns proban lo que ja sabiam, sò es que las tendencias de Madrit són humiliar mes y mes á las provincias catalanas, y que basta que aquestas demanin pera que 'ls hi sia negada sa petició: «Los ministros de la Gobernación, Hisenda, y Foment, diu *La Epoca*, han manifestat publicament que debia continuar subsistent la reforma arancelaria de 1869. Los manifestants de Barcelona protestan contra eixa reforma y contra 'l propòsit de derogar lo decret de suspensió. Es dir, que la manifestació no sòls va contra 'ls llibre-cambistas y ministros actuals, que amanyagan lo pensament de portar á cap la reforma arancelaria aprobada per las Corts Constituyents.»

Aixís interpreta lo periódich madrilenyo 'l desitj que tenim de salvar la vida y la prosperitat de nostra terra, pero la millor contesta que 's pot donar á *La Epoca* y demás periódichs llibrecambistas es la del *Diario de Barcelona* que copiem á continuació: «Sapian los que s' enfurisman aixís contra nosaltres que no logran abatre nostre esperit ni fatigar nostra perseverancia; en aquesta qüestió 'ns trobarán sempre en peu, vigilants, units disposats á la resistencia. Llegescan los periódichs que 's publican en Catalunya, eco de tots los partits, incluso los que defensen ab ingenuitat la actual situació política; y se 'ls trobará unanimes en reprobar la disposició que contra Catalunya s' anuncia. Catalunya no vol privilegis: no demanem que 'ls contribuyents de tota la nació 'ns proveescan d' ayguas, ni de treatros, ni d' hipódromos, com ha demanat y obtingut Madrit; no demanem viurer del pressupot; volem sencillament viurer de nostre treball y seguir disfrutant d' aquellas institucions que de dret nos corresponen. Estem resoltos á la lluyta en defensa propia: ¿serém vensuts? Es posible que aixís sia; pero desde luego anunciem als enemichs de nostra prosperitat y de nostre repós que, si á forsa d' injusticias s' ha lograt alguna vegada fer de Catalunya un poble de soldats no esperin may convertirnos en un poble de pobres.»

Crónica General.

—Diu la *Correspondencia*: Lo Senyor Nunci apostolich immediatament que sapigué la terrible inundació que afligia á Sevilla, s' apresurá á comunicarla al caritatiu Pare Sant Lleó XIII, y Sa Santetat al moment telegrafia á son Nunci y aquest al Senyor Arquebisbe de Sevilla, donant la suma de 2,000 liras, ó sigan 8,000 rals, qual donatru ha donat ocasió á obrir una subscripció entre 'l clero d' aquella ciutat atenent á la Sagrada persona donant y á la penuria angustiosa de sos fondos.

—Dihuen de Russia que entre 'ls circols aristocratichs de St. Petersburgo 's conta la següent historia: 4 dijous 31 de Mars á las 11 de la nit, lo Compte Loris Melikoff rebé per conducto autorisat de Londres un telégrama, en lo qual se deya que en los dos dias próxims, en las espelmas col·locadas en los candelabros de la taula de despaix del emperador, se trobaria certa quantitat de

dinamita que debia esplotar en un moment convingut.

Al rebre la noticia Loris Melikoff se trasladá immediatament al palau Amitschokow actual residencia del Czar; entrá en lo despatx d' Alexandro III lo qual en aquell instant se trobava precisament examinant alguns documents ab la llum de las espelmas.

Lo compte s' acostá á la taula y sens dir cap paraula, las apagá, y despres de fer portar un quinqué, doná compte al Czar de la noticia rebuda.

Loris Melikoff examiná las sospitosas espelmas y habent trobat que la metxa era treballada d' una manera diferent, y molt distinta de las demás las entregá á un quimich que actualment s' ocupa en analizarlas.

—Acaba de publicarse en Roma la *Gerarchia Católica*, guia eclesiástica pera 1881 que compren tot lo relatiu al personal que 's troba baix lo poder de la Cort Romana: Segons dit llibre, 'l número actual de 'ls prínceps de la Iglesia, s' eleva á 63. En lo Sacro Col·legi hi ha quatre cardenals de mes de vuitanta anys, vint y nou de mes de setanta, 15 de mes de sexanta, 12 de mes de cinquanta y sols tres Cardenals no arriban á los cinquanta anys. Hi ha sis Sedes suburvicarias, 46 Iglesias titulars, onze diaconías, 2 Iglesias titulars y diaconías 11 Patriarcas dels dos ritos 137 Arquebisbes del rito llatí, 600 Bisbes del rito llatí, 51 Arquebisbes y Bisbes del rito oriental, 14 *Nullius, dioceseos*, 13 Arquebisbes y Bisbes d' administració, 6 delegats apostolichs, 26 Vicaris apostolichs, 102 Governadors apostolichs y 6 vicariats y prefecturas administrativas: total 1,031.

Además del número de Arquebisbes y Bisbes anomenat hi ha 290 *inpartibus infidelium*.

Lo Pare Felix predicador de la Quaresma en Niza pronunciá una Oració funebre per las víctimas del incendi del teatre y prenent per tex aquellas paraulas del profeta Zacarias; *Magnus erit planctus in Jerusalem* tan apropiadas al cas digué: «Si Niza es la ciutat de los plaers, es tambe en los moments del desastre la ciutat ahont la generositat germina y 's desarrolla, com las flors fecundadas en lo clima privilegiat.

Si porta coronas y oracions á 'ls que la ma de Deu ha tocat, sab tambe trobar en lo cor de sos fills arranchs de generositat que no tenen semblant.

La capta que 's feu despres de aquest conmovedor discurs produhí 28,000 pesetas.

—Ha mort en Viena lo novelista Teodoro Se-

rehibe que deixa 120 novelas: tenia sexanta un anys y habia pres part en la Revolució de 1.848.

— Al parlar en lo número passat de la nova imatge de la Verge dels Dolors que 's portá en professó en la vila de Santa Coloma de Farnés olvidarem noticiar que habia sigut construïda apuella imatge per lo Sr. Tomás Picas, escultor y daurador de Barcelona, ben conegut per la perfecció en que execute 'ls treballs de son art.

— VENDA DE TARONJÁS—Moltas contrarietats ha tingut aquest any la cullita y 'l comers de la taronja, y una de las principals procedeix dels Estats-Units. La agricultura d' aquel pays s' ha enriquit ab un nou ram, qual explotació no ha comensat fins fa poch y que consisteix en la producció y concurs de las pomas, Los Estats de la república que principalment s' han dedicat á la esportació de dit producte, per las abundants cullitas que recolectan, son los de Est, ahont los arbres fruyters abundan d' una manera notable. Lás pomas d' América han atravesat l' Atlántich, é Inglaterra en un sol més ha rebut mes de 167,400 barrils de pomas en condicions inmillorables.

Aquestas pomas drsputan lo mercat inglés á las teronjas espanyolas com nos lo disputarán á nosaltres ab altres prodnctes de la terra. si 'ls proteccionistas no aturan als partidaris del lliure-cambi, que tot volent fer la felicitat.....de la seva butxaca, 'ns pelan de debó.

— CONTRA LAS CREMADURAS DELS MISTOS.— Passa sovint que al encendre un misto ems cremem la punta del dit, cremadnra que fa molt mal y que de vegadas enverinoda la petita llaga que produeix, á donat lloch á desgracias lamentables. La ciencia aconsella 'l medi de neutralisar a petita quantitat de fósforos que queda en la lpart lesionada en aygua ab sal. Basta donch, ficá 'l dit á l' aygua salada pera evitar immediatament tot perill y 'l dolor.

Butlletí religiós.

QUARANTA HORAS.—Comensan demá en la Iglesia dels Dolors. La exposició serà contínua y la funció acostumada comensará tots los tres dias á las 6 de la tarde predicant lo Iltre. Sr. Lluís Pardo.

Los demés dias estarán las quaranta horas en la capilla de la purírsima Sanch y en la funció predicará lo Rod. Pere Collell Pbre.

Xarada.

Véus negació en primera,

Véus un arbre en la segon a

Y en iglesias dos y una

Véus alli prop de la porta.

Tres y una en los vestits.

Molta gent n' hi té de sobras.

En molts marges hi ha dos tres

Que 's planta que profits porta,

En los exercits veus tot

Y també en lo mar se troba;

En lo mar es animal

Y en los exercits es home.

J. TORRENT.

La solució en lo número vinent.

Mercat de Girona, del dia 16 d' Abril 1881.

BLAT blancal de la Selva, de 17 á 18 pesetas quarta.—Blat fort d' Ampurdá, de 15 á 16.—Mestall, de 12 á 13.—Séfol. de 10 á 11.—Ordi, de 8 á 8'50.—Cibada, de 8 á 8'50.—Bessas, de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 11'50.—Mill, de 13 á 13,50.—Fajol, de 11 á 11'50.—Fabas, de 11 á 11'50.—Llegum, de 11 á 12.—Fasols, de 18 á 19.—Ciurons, de 24 á 40.—Panís de 16 á 17.

VINS. AMPURDÁ. Culera, Llansà y Espolla: negre de 44 á 50 pessetas carga; Garnatxas de 70 á 78; Rancis de 76 á 84. AMPURDÁ BAIX. Viladesens, Camallerà, Vilàhur y Gahusas: Negres de 34 á 40 pesetas carga; Garnatxas, de 58 á 66; Rancis, de 64 á 72.

OLI. á 9 pesetas mallal.

FARINAS: 1.ª clase, de 16'50 á 19 pessetas quintá: 2.ª clase, de 14 á 15: 3.ª clase, de 9 á 12.

OUS: de 22 á 24 quartos dotzena.

BESTIAR: Bous á 1'50 á 1'75 pesetas carnícera. Xays del país á 2'50: Porchs á 1'50.

Los preus que 's donan son lliures de drets de porttas.

Lo mercat de grans ha sigut molt calmós. En lo de bestiar ha regnat major animació habentse fet moltes compres de bous. L' oli tendeix á la puja.

Lo bestiar segueix sens novetat en tota la comarca, si no fem esment d' una gran mortaldat que s' observa en los porchs mamallons.

Lo temps se presenta molt boyrós, habent caygut algunas plogudetas durant la setmana. Los sembrats necessitarian sol y veurer lo cel s' ens bromas, puig los blats puján acanyolits y en molts punts se perdrá la cullita de fabas per la gran humitat.

Girona: Estampa d' en Manel Llach.